

Trinn 9 Barnets levealder 7 år

Tema for trinnet: Tospråklig og tokulturell oppvekst.

Skolerelaterte emner: Lesing og leksevaner, opplæring til ansvar, fotball og skolemusikken.

Hovedmål med KODAdelen: Styrke barnets identitet som KODA

Temarelaterte diskusjonsemner: Fødselsdagsselskaper og bruk av tolk i familien

Metode: Informasjon og drøfting.

Materiell: Illustrasjon – «familieselskapet»

Video: «Døve og hørende i samme familie» - bursdagsselskap og familieselskap

Til forberedelse: Dialogvideo

Tid: 4 timer

HVA	HVORFOR	HVORDAN	MATERIELL
Lederskap i familien Grensesetting- 1. del	Mange KODAr tar tidlig ansvar og blir tidlig en "betrodd medarbeider».	Rollespill Refleksjon Erfaringsutveksling	Forslag til rollespill de kan spille. Lag roller og tema. Illustrasjon: familieselskap Video: Døve og hørende i samme familie.
KODA identitet	Barnet beveger seg mellom arenaer og språk/kulturer, men må få lov til å	Sees i sammenheng med neste punkt.	

	være et hørende barn.		
Barnas forhold til hørende familiemedlemmer	Barnas behov kan komme i konflikt med foreldrenes følelser. Minne foreldrene på at deres følelser må komme i neste rekke. Barnas lojalitet settes på harde prøver når de opplever å måtte velge mellom døve og hørende.	Erfaringsutveksling. Nettverkskart. Se på det de har laget før- har det endret seg? I så fall, hvordan har det endret seg?	Nettverkskart de har laget før.
Barnas skolehverdag og barnas fritid	Barnas arenaer representerer to språk og to kulturer. Er foreldrene involvert i de talespråklige arenaene? Hvordan har foreldrene blitt det, eller hva kan de gjøre for å bli det? Hva med tv-program?	Beskrive talespråklig barnefritidsmiljø (ref. til arenaspråk fra forrige modul). Diskutere det å se tv sammen med barna. Kan det brukes som arena for å utvikle tegnspråket deres?	Aktuelle tv-program for barn – for eksempel fra nett-tv. En del program for barn er tegnspråktolket. Se på og diskuter.
Leseopplæring Barna lærer å lese på det ene av sine to språk. Foreldrenes rolle som lesende og skrivende modeller. Hvordan er familiens tekstkultur?	Det er en stor utfordring for et barn å lære lesekunsten, og de kan trenge stimuli og støtte fra så mange arenaer som mulig.	Eksemplifisere hvordan en families lese – og skrivekultur kan praktiseres.	Teksten «Råd til foreldre som vil at...»

Beskrivelse av arbeidsmåter og øvelser

Temaer for rollespill:

Ansvar:

Barnet tar for mye ansvar (eks.tolker) i ulike situasjoner:

- Selskap
- Butikken
- Møte med lærer
- Etc.

Diskusjon: det er forskjell på opplæring til selvstendighet og overtakelse av foreldrerollen.

Grensesetting:

Barnet påstår at "alle andre får lov".. til:

- Å ta bussen alene til byen
- Gå på kino alene
- Se på tv til kl.22.00 på hverdager
- Etc.

Diskusjon: Hvordan kan som døv foreldre undersøke om dette virkelig stemmer?

Søskenkonflikter

Metoder for å hjelpe barna med å mestre konflikthåndtering. I forlikssaker skal begge parter høres og komme med sin versjon, de skal prøve å forstå hverandres perspektiv og de skal komme fram til en minnelig løsning. Til sist er det et (eventuelt) unnskyld og avtaler for veien videre.

Barna krangler. Foreldre prøver å bryte inn. Barna vil ikke fortelle hva som skjer.

Hvordan håndtere dette? Ord mot ord, for eksempel, det er umulig å vite hvem som sa hva.

Diskusjon: Kan du hjelpe å løse konflikten selv om du ikke har hørt hva som har foregått? Evt. hvordan?

Kan hørende foreldre alltid vite hvem av barna som hadde rett? Hva kan skje om søskenkonflikter blir hyppige og foreldrene ikke klarer å ta tak i dem?